

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 48. sjednice održane 5. jula 2018. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J
o razmatranju **IZVJEŠTAJA O RADU CENTRALNE BANKE CRNE GORE ZA 2017.**
GODINU

Odbor se, kroz uvodno obrazloženje guvernera Centralne banke Crne Gore, upoznao sa makroekonomskim ambijentom i stanjem crnogorske privrede, ostvarivanjem politike CBCG u prethodnoj godini, makroekonomskim prognozama za 2018. godinu, kao i politikom ove institucije u tekućoj godini. Konstatovano je da je, prema preliminarnim podacima Monstata, u 2017. godini ostvarena snažna stopa rasta BDP-a od 4,4%, kao i da je godišnja stopa inflacije u decembru 2017. godine, mjerena potrošačkim cijenama, iznosila 1,9%. S tim u vezi, ukazano je da je ostvareni realni rast rezultat posljedica pozitivnih trendova u većini sektora, prije svega u sektorima građevinarstva i turizma.

Odbor se, takođe, upoznao sa ocjenom CBCG da je crnogorski bankarski sistem profitabilan, dobro kapitalizovan i visoko likvidan i da ključne bilansne pozicije: ukupna aktiva, krediti, depoziti i kapital, nastavljaju trend rasta. Takođe, ukazano je da je nivo loših kredita značajno opao, te da više nije sistemski problem, već problem individualnih banaka. Konstatovano je, takođe, da je na kraju 2017. godine u Crnoj Gori poslovalo 15 banaka.

Na Odboru je ustanovljeno da, u uporednom jednogodišnjem periodu, ključne bilansne pozicije bilježe rast. S tim u vezi, konstatovano je da je ukupna aktiva banaka u Crnoj Gori, na kraju 2017. godine, iznosila 4.182 mil.€ i u odnosu na kraj 2016. godine bilježi rast od 10,34%, odnosno 392 mil.€, dok su ukupni depoziti u bankama iznosili 3.267,1 mil.€, i u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 13,77%. Depoziti fizičkih lica povećani su za 11,08%, što predstavlja indikator stabilnog i rastućeg povjerenja stanovništva u bankarski sistem. Ukazano je da je likvidna aktiva banaka povećana za 13,92% na godišnjem nivou. Ukazano je, takođe, da svi parametri kvaliteta aktive tokom 2017. godine bilježe poboljšanje.

Odbor je konstatovao i da je finansijski rezultat na agregatnom nivou pozitivan, da su banke u 2017. godini ostvarile dobit u ukupnom iznosu od 35,1 mil. €, kao i da je na kraju 2017. godine dvanaest banaka u sistemu poslovalo sa profitom, dok su tri banke zabilježile negativan finansijski rezultat.

Utvrđeno je da je ukupan kapital banaka u Crnoj Gori na kraju 2017. godine iznosio 514,2 mil.€, te u odnosu na prethodnu godinu bilježi povećanje od 28,5 mil.€, odnosno 5,87%. Ukupni krediti iznosili su 2.700,5 mil.€ i pokazuju rast od 11,78% u odnosu na prethodnu godinu. Nekvalitetni krediti, bez kamata i vremenskih razgraničenja, na kraju 2017. godine iznosili su 197 mil.€ i činili su 7,29% ukupnih kredita. U odnosu na decembar 2016. godine, nekvalitetni krediti manji su za 20,77%.

Na kraju 2017. godine, prosječno ponderisana nominalna kamatna stopa na ukupne kredite banaka iznosila je 6,16%, dok je prosječno ponderisana efektivna kamatna stopa iznosila

6,81%. Obije stope zabilježile su pad u odnosu na kraj prethodne godine, pri čemu je ponderisana nominalna kamatna stopa bila niža za 0,58 p.p, dok je ponderisana efektivna kamatna stopa bila niža za 0,64 p.p. Ukazano je i da je tokom 2017. godine, prosječno ponderisana efektivna kamatna stopa na ukupne kredite mikrokreditnih finansijskih institucija (MFI) imala blago opadajući trend i na kraju 2017. godine, na ukupno odobrene kredite MFI iznosila 24,24%, što predstavlja pad od 0,19 p.p. u odnosu na decembar 2016. godine.

Na Odboru je konstatovano da je prosječan broj zaposlenih u prethodnoj godini iznosio 182.368 i viši je za 2,5% u odnosu na 2016. godini. Bruto zarada iznosila je 765 €, i bila je za 1,9% veća od prosječne zarade iz prethodne godine, dok je prosječna zarada bez poreza i doprinosa iznosila 510 € i u odnosu na prethodnu godinu bila je veća za 2,2%. Prema evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, prosječan broj registrovanih nezaposlenih lica u 2017. godini iznosio je 50.510, što je za 17,9% više nego u prethodnoj godini.

U 2017. godini zabilježeno je povećanje priliva stranih direktnih investicija od 27,6%, što je rezultat povećanja ulaganja u formi interkompanijskog duga, investicija u kompanije i banke, kao i u nekretnine, uz istovremeno značajno manji odliv u poređenju sa 2016. godinom. Učešće stranih direktnih investicija u BDP-u iznosilo je 11,2%.

Konstatovano je, takođe, da je deficit budžeta Crne Gore procijenjen na 237,6 mil. € ili 5,6% BDP-a i viši je u odnosu na deficit u 2016. godini za 102,6 mil. €. Neto javni dug Crne Gore, na kraju 2017. godine, prema podacima Ministarstva finansija, iznosio je 2.687,9 mil.€ ili 63,5% procijenjenog BDP-a za 2017. godinu, te bilježi rast od 7,6%. Konstatovano je da je implementacija zahtjevnog programa mjera fiskalne konsolidacije i prateće srednjoročne fiskalne strategije dala pozitivne rezultate, ali da ostaju brojni izazovi u oblasti obezbjeđenja održivosti javnog duga, imajući u vidu intenzivniju realizaciju planiranih infrastrukturnih projekata.

U odnosu na finansijsko poslovanje CBCG, Odbor je konstatovao da je u prethodnoj godini ostvarena neto dobit u iznosu od 2,73 mil.€.

U skladu sa Zakonom o CBCG, Odbor se, prilikom razmatranja Izvještaja o radu CBCG za 2017. godinu, upoznao i sa: Godišnjim finansijskim izvještajem CBCG, sa mišljenjem nezavisnog spoljnog revizora; Izvještajem o stabilnosti finansijskog sistema i Izvještajem o stabilnosti cijena, za 2017. godinu.

Odbor je, nakon rasprave, sa sedam glasova „za“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Prihvata se Izvještaj o radu Centralne banke Crne Gore za 2017. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Ana Nikolić.

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Sekulić, s.r.